

Protokoll 10/2021

Fört vid Hägersten-Älvsjös pensionärsråds sammanträde
onsdagen den 17 november 2021 kl. 14:00-15:30,
Skypemöte

Ledamöter	Christer Bertling Ordförande (PRO) Gunnar Carlsson Vice ordförande (SPF) Marianne Sundberg (PRO) Maria Renmyr (SPF) Hans-Åke Lundgren (SKPF)
Ersättare	Birgitta Airas (SPF) Sune Pettersson (PRO) Torbjörn Sundsgård (SPF) Åke Lif (PRO)
Övriga närvarande	Marja Kammouna Avdelningschef Frida Hofmeijer, controller ekonomiavdelningen Annelie Johansson Sekreterare
Justerare	Christer Bertling (PRO), Gunnar Carlsson (SPF)
Datum för justering	2021-11-19
Paragraf	§§1-7
Sekreterare	Annelie Johansson

§ 1

Sammanträdets öppnande och godkännande av dagordningen

Ordföranden öppnade mötet och dagordningen godkändes.

Medlemmarnas organisationstillhörighet samt närvaro:

Närvarande medlemmar:

Christer Bertling (OPOL) PRO

Gunnar Carlsson (OPOL) SPF

Marianne Sundberg (OPOL) PRO

Maria Renmyr (OPOL) SPF

Hans-Åke Lundgren (OPOL) SKPF

Ersättare:

Birgitta Airas (OPOL) SPF

Sune Pettersson (OPOL) PRO

Torbjörn Sundsgård (OPOL) SPF

Åke Lif (OPOL) (PRO)

Förhindrade:

§ 2

Val av justerare

Christer Bertling PRO, ordförande och Gunnar Carlsson SPF valdes att justera dagens protokoll. Justering av protokollet sker 19 november via mejl.

§ 3 Tema Budget

Frida Hofmeijer informerar om Stockholms stads budgetprocess och med inriktning på äldreomsorgens budget.

Budgetprocessen börjar runt mars med kommande års budget i förvaltningens så kallade "fleråringen". Stadsledningskontoret arbetar sedan fram ett budgetförslag som förhandlas.

Finansborgarrådet presenterar förslag till budget under hösten, normalt under oktober men vid valår presenterades budgeten under november. Samma dag som budgeten offentliggörs och "småpåsarna" (Exceldokumentet) skickas ut till förvaltningarna så samlas alla ekonomichefer för en genomgång.

Ekonomiavdelningen gör en snabbanalys för att få en överblick av det ekonomiska läget samt vilka uppdrag verksamheterna har.

Det finns verksamheter inom förvaltningarna som inte har egen budget. Därför behöver det göras administrativa avdrag från de verksamheternas budget, för att täcka kostnader för administration. Samma procentuella avdras görs från alla verksamheters budget (2,36 %). Sedan görs även eventuella omfördelningar mellan verksamheter. Till exempel får äldreomsorgen pengar för alla de som blir 65 år under budgetåret. För de personer som fyller 65 år och som är aktuella inom annan enhet (t ex Funktionsnedsättning) i socialtjänsten. Den enheten har kostnaden fram tills det att personen fyller 65 år och går över till äldreomsorgen. Därav sker en omfördelning från äldreomsorgens budget till andra verksamheter, t ex socialpsykiatri eller funktionsnedsättning.

Efter omfördelningar och administrativa avdrag så har äldreomsorgen sin nämndbudget. Utifrån den arbetar controller tillsammans med avdelningschef och beställarchef fram en budget för kommande år.

Äldreomsorgens budgetanslag ska täcka kostnader för stab, lokaler, bostäder och placeringar som görs av beställarenheten.

Utförarenheternas kostnader ska täckas av deras intäkter och ingår inte i äldreomsorgens budgetanslag.

Visa uppdrag behöver förvaltningarna ansöka om medel för till exempel aktivitetscenter. Dessa medel beslutas det om under året och kommer förvaltningen till del under året. Andra medel för olika satsningar som görs kan ibland behövas ansökas om och ibland fördelas dessa medel ut utan att förvaltningen behöver ansöka om dessa medel. De medlen kommer löpande under budgetåret.

Från det att budgeten offentliggörs till dess att förvaltningen är klar med verksamhetsplaneringen så har pensionärsrådet möjligheter att komma med sina synpunkter på budgeten, tidsmässigt oktober-

november. I samband med att förvaltningen har sammanställt fördelningen så presenteras även detta för pensionärsrådet. Stadsdelens hela budget ligger på ca 2,8 miljarder. Äldreomsorgens fördelningsnyckel gör att Hägersten-Älvsjö utgör 10,76 procent av stadens äldreomsorg.

Synpunkter som framförs:
Därför ser SPR med glädje att bland annat följande inriktningsmål finns med i budgeten för 2022:

1. Säkerställa att det utifrån lokala förutsättningar finns mötesplatser och träffpunkter i stadsdelsnämnden som håller öppet även vid storhelger och på sommaren
2. Stärka arbetet med de förebyggande och rehabiliterande insatserna genom att i ökad utsträckning samverka med Regionens arbetsterapeuter, fysioterapeuter och dietister.

§ 4 Aktuell information från förvaltningen

Marja Kammouna, avdelningschef för äldreomsorg informerade om:

- Säkerhet

Förvaltningens säkerhetsansvarige Clas Cederlid önskar att få besöka pensionärsrådet tillsammans med lokalpolis för att prata om säkerhet och äldre. Pensionärsrådet ställer sig positiva till detta. Pensionärsrådet kommer få broschyrer *Varning för falska poliser* och *Så skyddar du dig mot bedrägerier* för att även kunna sprida informationen vidare i sina respektive organisationer. Äldreomsorgen arbetar aktivt med att få ut information kring säkerhet inom verksamheterna och kommer även att satsa på att nå ut med mer information inom våra boenden.

Pensionärsrådet undrar i vilken omfattning det finns kriminalitet inom våra verksamheter, med fokus på personal som utsätter omsorgstagare för brott? Har vi statistiskt på hur många anmälningar det rör sig om?

Svar: Det finns oärliga människor och det görs alltid polisanmälningar i dessa fall. Som förvaltning kan vi själva inte upprätta en polisanmälan utan det behöver göras av t ex en anhörig men förvaltningen bistår med stöd vid polisanmälan. Förvaltningen får återkomma med statistik på hur många anmälningar som gjorts det senaste året.

- Smarta lås

Handlar om i att ta steget från nyckelhantering till att använda sig av brickor/kod. Arbetet är påbörjat, inventering har gjorts i

stadsdelen och det rör sig om ca 800 omsorgstagare med hemtjänstinsatser eller enbart trygghetslarm. Arbetet utgörs med stöd av Äldreförvaltningen. Införandet av smarta lås planeras till 1:a kvartalet 2022. Det är en stor procedur med införandet av smarta lås, det krävs tillåtelse av den enskilde men även av alla fastighetsägare, kommunal som privata, då det innebär en åverkan på dörren.

- Boendeplanering

Arbetet med boendeplaneringen har startats upp. Förvaltningen tar fram en boendeplan tillsammans med Skärholmens stadsdelsförvaltning.

- Solberga

Alla boenden har flyttat, det har gått enligt plan. Majoriteten av de som bodde på Solberga har valt att flytta inom stadsdelen vilket även gjort att personal har kunnat följa med sina boenden till det nya boendet. Förvaltningen har ingen övertalighet när det gäller personal, den personal som inte gick över till andra boenden har gått över till hemtjänsten samt att några valde att gå i pension.

- Budget

Budgetarbetet pågår. Enheterna arbetar på sina verksamhetsplaner för 2022 och äldreomsorgen arbetar vidare med kvalitetsarbetet.

- Vaccination

Vaccineringen fortsätter och den tredje dosen är redan genomförd inom våra verksamheter. När det gäller ovaccinerad personal så kan arbetsgivaren fråga men personal har ingen skyldighet att uppge om denne är eller inte är vaccinerad. Arbetsgivaren har inte möjlighet till att omplacera ovaccinerad personal. Verksamheterna arbetar vidare med att följa gällande rutiner för användandet av skyddsutrustning.

Pensionärsrådet frågar: När det gäller omsorgstagare inom hemtjänsten som frågar personal som kommer hem till dem om de är vaccinerade eller inte, i syfte att inte behöva få personal som är ovaccinerad. Hur ställer sig äldreomsorgen till detta?

Svar: Det har inte hänt inom vår stadsdel och det är svårt att avgöra vad som kan göras. Vi förespråkar att personalen ska vaccinera sig inom våra verksamheter.

- Smitta

Alla verksamheter är smittfria.

- Tomma platser

Pensionärsrådet frågar; hur ser det ut nu med tomma platser i stadsdelen?

Svar: Det finns tomma platser i stadsdelen idag men det är inte i samma omfattning som tidigare. Mycket för att de flesta från Solberga har valt att flytta till Fruängsgården och Axelsberg där vi kunnat öppna tidigare stängda avdelningar.

Det är fortfarande bekymmersamt för servicehusen dock, speciellt Trekanten.

- Solbergas dagverksamhet

Pensionärsrådet frågar; Vad händer med Solbergas dagverksamhet och de som gått där tidigare?

Svar: Inom den biståndsbedömda dagverksamheten så gäller valfrihet och de gäster som tidigare gått på Solbergas dagverksamhet har fått möjlighet att välja annan dagverksamhet, till exempel Solkatten på Fruängsgårdens servicehus.

- Aktiviteter

Pensionärsrådet framför att gymnastik och annan aktivitet som Seniorhälsan håller i är utmärkt. Bra program och kompetent personal. Vidare har ett bra samarbete etablerats med Seniorhälsans IT-stöd, Ivan, där pensionärsorganisationerna teknikkurser haft det svårt att få till Zoom. Ivan har stöttat och hjälpt till att lösa problemen.

- Attendo Långbroberg

Pensionärsrådet frågar; Hur går det med arbetsmiljön och de rapporterade bristerna?

Svar: Äldreförvaltningen gjorde tidigare en inspektion vars rapport alla fått ta del av tidigare. Äldreförvaltningen har beslutat att genomföra en observation på Långbroberg och förvaltningen inväntar den rapporten.

§ 5

Anmälan av protokoll

Stadsdelsnämndens sammanträde 21 oktober 2021

Pensionärsrådet hade inga synpunkter och lade protokollet till handlingarna.

KPR:s sammanträde 12 oktober 2021

Pensionärsrådet lämnar synpunkter gällande;

9.d. *Remiss av handlingsplan för klimatanpassningar av Stockholms stad 2021-2024*

Pensionärsrådet stödjer KPRs yrkande om att frågan om installation av luftkonditionering på stadens äldreboende utreds.

9.e. *Remiss av Stockholms stads kvalitetsprogram*

Pensionärsrådet delar KPRs kommentar.

Rådet för funktionshinderfrågor 13 oktober 2021

4. Nämndärenden

Ärende 15 – Tillgängliggör stadens parkplaner – motion från (S)

SPR instämmer i synpunkten från Rådet för funktionshinderfrågor att det borde framgå av stadens hemsida vilka hjälpmedel respektive park är utrustad med och vilka funktionsnedsättningar parken är tillgänglig för.

Pensionärsrådets sammanträde 13 oktober 2021

Pensionärsrådet hade inga synpunkter och lade protokollet till handlingarna.

§ 6

Ärenden till Stadsdelsnämnden

Beslutsärende 8 *Varierad dagverksamhet för äldre – svar på skrivelse från (SD)*

Kommentarer från Pensionärsrådet betr. Skrivelse från SD

Detta ärende borde enligt vad vi kommit överens om sänts till SPR tidigare.

Det är lite oklart vilken dagverksamhet skrivelsen avser och vi tycker att svaret från förvaltningen också är oklart.

I vår stadsdel Hägersten-Älvsjö finns ett par dagverksamheter (plus tidigare Solberga) som vänder sig till äldre med biståndsbeslut och då med en demensdiagnos. Och där får man beslut på 1 – 5 dagar i veckan (mån – fre.) Inte på helgerna.

Dessa äldre som bor ensamma är övrig tid och dagar beroende av hemtjänst, som kommer ett antal gånger per dygn. Andra bor med en partner/anhörigvårdare som har en tung börda (demens är också de anhörigas sjukdom) och ofta är den demenssjukas besök på dagverksamheten den anhörigas andningshål och ger möjlighet att orka. Men helgerna är tufft för alla berörda och ofta kan den anhöriga inte lämna hemmet på hela helgen för att tex träffa barn och vänner som vill/kan träffas på helgen.

Under helgerna har varken Seniorhälsans sju mötesplatser eller dagverksamheterna några aktiviteter. Därför ser SPR med glädje att följande inriktningsmål finns med i budgeten för 2022:

- Säkerställa att det utifrån lokala förutsättningar finns mötesplatser och träffpunkter i stadsdelsnämnden som håller öppet även vid storhelger och på sommaren.

Remissärende 9 *Uppdragsbeskrivning för stadsdelsnämndernas dagverksamhet och vård- och omsorgboenden –Yttrande till kommunstyrelsen.*

Även detta ärende borde enligt vad vi kommit överens om sänts till SPR tidigare.

SPR vill i detta sammanhang framhålla vårt krav på att all personal som inom äldreomsorgen har kontakt med omsorgstagare skall kunna tala och skriva begriplig svenska samt även vara vaccinerade mot covid. Den som inte kan eller vill vaccinera sig är inte lämplig för ett arbete som omsorgsgivare. SPR kan inte se något hinder för att ställa dessa krav på personal inom äldreomsorgen.

Remissärende 11 *Förslag till detaljplan för Herbariet 2 i Liljeholmen – Svar till stadsbyggnadskontoret*

Även detta ärende borde enligt vad vi kommit överens om sänts till SPR tidigare.

SPR anser att man vid byggandet bör beakta det behov av lokaler som finns för att uppnå ett aktivt föreningsliv inom stadsdelen. Pensionärsorganisationerna saknar erforderliga lokaler för sin verksamhet. SPR önskar även att Seniorhälsan för sin verksamhet kan få lokaler inte enbart i anknötning till omsorgsboendena.

Remissärende 12 *Förslag till detaljplan för Kavelbron 2 i Älvsjö – svar till stadsbyggnadskontoret*

Även detta ärende borde enligt vad vi kommit överens om sänts till SPR tidigare.

SPR noterar att man på sid 19 i planbeskrivningen av detaljplanen för Kavelbron 2 skriver att kulturutbudet i Älvsjö stadsdel är lågt. Som SPR tidigare påpekat saknas också lämpliga lokaler för pensionärsföreningarnas verksamhet. Detta är något som måste tas i beaktande vid ny- och ombyggnation i Älvsjö. Olika slag av sociala mötesplatser skapar trivsel och inbjuder till delaktighet och lokalt engagemang. Det gäller inte minst för de olika aktiviteter som pensionärsorganisationerna kan erbjuda. Detta förutsätter att

till finns tillgång till lämpliga lokaler. SPR anser dock att läget på den planerade bebyggelsen inte är sådant att det lämpar sig för lokaler som kan tillgodose behovet av samlingspunkt för kultur och föreningsliv.

Vad gäller lokaler i Älvsjö för föreningsliv såsom studie- och bokcirklar menar SPR att Medborgarhuset i Älvsjö och Biblioteket där lämpar sig väl för sådan verksamhet; även i det fall den sker inom Seniorhälsan. Vi vill därför att förvaltningen tar detta i övervägande vid den fortsatta planeringen för Medborgarhuset.

§ 7

Övriga frågor

- Lokaler

Det har skrivits i lokalpressen men även skrivningar till nämndens ordförande gällande beslutet om Hövdingagården.

Pensionärsrådet undrar varför detta beslut inte har kommit upp på pensionärsrådet?

Svar: Beror på att beslutet om att säga upp hyresavtalet har ägts av annan avdelning inom förvaltningen och att informationen inte nått äldreomsorgen.

Idag hyr pensionärsföreningar källarlokalerna som inte är anpassade och tillgängliga för alla eller har lokaler som inte rymmer alla medlemmar. Det går inte heller att vara utomhus under vintertid.

Pensionärsrådet framför att kommunen måste medverka till att det finns lokaler för äldre, även friska äldre.

- Gällande soffor, snöröjning och halkbekämpning

Många äldre är friska och behöver inte några vårdinsatser och kommer förhoppningsvis inte heller att behöva det någonsin eller först längre upp i åldrarna, om man sätter in förebyggande insatser. Många som är rörliga och aktiva har likväl problem med att gå längre i ett sträck och behöver därför kunna sitta ner emellanåt under promenaderna. Fler soffor inte bara i parker utan även i frilufts- och stadsmiljö behövs för att fler äldre ska kunna röra sig fritt ute.

SPR vill inför vintersäsongen framhålla vikten av god och effektiv snöröjning och halkbekämpning på gångbanor och inte minst vid SLs stationer och hållplatser. Fallolyckor kostar långt mer i pengar än effektiv snöröjning och halkbekämpning. För att inte tala om det mänskliga lidandet vid dessa olyckor.

- Mötestider 2022

Beslutas om att pensionärsrådets sammanträden under 2022 kommer vara veckan innan nämndsammanträden. På onsdagar samma tid.

- Digitala möten

Förvaltningen har beslutat om att hålla pensionärsråden digitalt på Skype året ut.